

גילויים ארכיאולוגיים נדירים חדשים באזור הכנרת

Posted on 7 באוקטובר 2019 by דפנה וייס

בית ציידה, כורזין וכורסי מהווים פוטנציאל אדיר להפוך למסלולי טיול עם אתרים בעלי חשיבות רבה

Categories: כחול לבן, ראשי

Tag: טיול משפחות, גילויים ארכיאולוגיים נדירים, משפחות מטיילות

לאחרונה מתגלים בישראל אתרי תיירות שהולכים להיות בעלי השפעה רבה על שוק התיירות ויהיו לכך גם השפעות כלכליות משמעותיות.

אתרים ותגליות ארכיאולוגיות אלה יידונו בהרחבה בכנס חידושים בחקר "ים הגליל"- יהדות ונצרות במרחב סובב כנרת, של המחלקה ללימודי ארץ ישראל, מכון כנרת לארכיאולוגיה גלילית במכללה האקדמית כנרת.

האתרים הם :

בית הכנסת בגן הלאומי כורזין (מוביל החפירה: אחיה כהן תבור)

כפר יהודי עתיק מתקופת המשנה והתלמוד (מאה ראשונה לפני הספירה) שננטשה באופן מפתיע שלא ידוע למה עד היום, במאה ה-11 לספירה, בכפר ישנו בית הכנסת העשוי כולו מאבן בזלת, והנחשב ליפה ביותר. רוב התיירים באתר (80%) הינם נוצרים מאירופה וארה"ב, וזאת מכיוון שכורזים מופיע בברית החדשה, כאחד היעדים אליהם ישו הגיע.

בית הכנסת בכורזין הוא המבנה היחיד שניתן להצביע עליו בוודאות כמקום בו שהה ישו.

בנוסף לערך ההיסטורי, באתר מתקיימות פעילויות חפירה לכל המשפחה, ויהודים רבים מגיעים למקום ומוצאים תגליות ארכיאולוגיות מלפני 1200 שנים ואף יותר.

כורזין- כפר יהודי עתיק מתקופת המשנה והתלמוד . צילום דגש ארכאולוגיה תיירותית

בית ציידה (מוביל החפירה: פרופ מוטי אביעם)

במסגרת החפירות הארכיאולוגיות המתנהלות באתר "בית הבק (אל עראג') שבצפון הכנרת, התגלתה כנסייה מהתקופה הביזנטית, שהחופרים מזהים בה את "כנסיית השליחים". בשלב זה התגלו חדריה הדרומיים של הכנסייה שעמדה כנראה במרכז של מנזר. לכנסייה היו רצפות פסיפס שבחלק השתמרו היטב. נתגלה גם שבר סורג הבימה משיש המעוטר בזר וכן נמצאו אבני פסיפס מזכוכית מזהבת. אלו מעידים על כנסייה גדולה ומפוארת. מדובר על אחד מהלבבות של התיירות הנוצרית, ללכת בעקבותיהם של ישו ושליחיו.

מטבעות עתיקות בבית ציידה. צילום דגש ארכאולוגיה תיירותית

כורסי (מוביל החפירה: ערן מאיר ופרופ' מיכל ארצי וד"ר חיים כהן מאוני' חיפה)

כורסי הוא יישוב דייגים עתיק, ובו בית כנסת מהתקופה הביזנטית, ליישוב יש חשיבות רבה לנצרות ויהדות, בית הכנסת שהתגלה ממש קרוב לחוף כנרת עם ריצפת פסיפס וכתובת חקוקה על לוח שיש.

הימצאותו של בית הכנסת מעיד על השינויים הרבים במפלס האדם, ונראה כי המצב של כנרת היום, הוא לא הגרוע ביותר מבחינת גובה המים. ריצפת הפסיפס של הבית כנסת מעידה על ההשפעה התרבותית של טבריה ולא של רמת הגולן, למרות הקרבה הגאוגרפית של הגולן (1.5 ק"מ).

התגלית הזו תורמת תרומה משמעותית לדיון בזיקה של יושו ליישובים היהודים. כורסי מזוהה במסורת הנוצרית עם "הנס החזירי", מדובר על מקרה בו יושו הגיע למקום וטיפל בדיבוק על ידי העברתו לחזירים אשר טבעו בים.

פרופ' מרדכי אביעם, מהמכון לארכיאולוגיה גלילית, המכללה האקדמית כנרת: "בכנס הקרוב, המיועד בעיקרו לקהל גדול של מורי דרך, יביאו החוקרים, ארכיאולוגים והיסטוריונים, חידושים וסיכומים של מחקרים חדשים מצפונה של הכנרת. אזור זה הוא בעל חשיבות רבה בעיקר לעולם הנוצרי, אך גם זה היהודי".

"היה זה כר פעילות של יושו ותלמידיו במאה הראשונה לספירה. יושו, יהודי גלילי במאה הראשונה לספירה, לא רק סבב בין הכפרים, דרש וביצע ניסים, אלא גם צרף אליו כמה מבני המקום ובהם שלושה בני כפר בית ציידה, ובהם שמעון פטרוס, "נסיך השליחים". האחרים היו אנדריאס אחיו ופיליפוס. את הכפר כורזין קילל יושו בחובן על כך שלא נענו לקריאותו, כמו גם את בית ציידה וכפר נחום. ליד הכפר היהודי כורסי, זיהו הנוצרים את מקום נס החזירים, שם הוקם מנזר גדול, אך הכפר היהודי המשיך להתקיים לצידו לאורך התקופה הביזנטית והאיסלאמית הקדומה".

"את המידע החדש אודות האתרים האלו ישמעו מעל ל-300 מורי דרך שנרשמו לכנס. מורי דרך אלו יובילו קבוצות של ציירי חו"ל וצליינים, אך גם תיירות הפנים, מטיילים ישראלים, כבודדים או משפחות, ישמעו על חשיבות באתרים בולדות העם ובארץ, ויצאו לבקר בהם".

ריצפת הפסיפס של כנסיית השליחים קרדיט זקרי וונג.

**יש לכם טיפ חשוב נוסף? שאלות מיוחדות? היכנסו לקבוצת הפייסבוק שלנו
בלחיצה>> [טיול משפחתי בארץ ובעולם](#) ותתחילו לשתף!**